

**Synonimy, homonimy, antonimy, archaizmy, dialektyzmy
sprawdzian wiadomości**

.....
imię i nazwisko

.....
klasa

.....
data

1. Podkreśl pary wyrazów, które znaczą to samo :

prolog – zakończenie

autor – twórca

opera – operetka

choć – aczkolwiek

2. Dopisz po 2 synonimy :

a) książka -

b) pisarz -

3. Dopisz po jednym synonimie :

a) aforyzm - b) antrakt -

c) filantropia - d) dysputa -

4. Uporządkuj przymiotniki od najsłabiej do najmocniej wyrażających cechę.

a) silny, potężny, mocarny, wszechmocny

b) piękny, ładny, uroczy, wspaniały

5. Uzupełnij zdania poprawnymi związkami frazeologicznymi :

a) Dostyc użalania się nad sobą – weź się w

(garść, ręka, dłoń)

b) Wcale mi się to nie podoba, ale muszę robić dobrą minę do

(zła gra, nieudana zabawa, kiepski występ)

c) Nareszcie możemy wyjść z tego błędnego

(koło, krąg, okrąg)

6. Uzupełnij związki frazeologiczne tak, aby odpowiadały podanym znaczeniom:

a) marzy – myśli o

b) milczeć – nabrać

7. Wyjaśnij znaczenie wyróżnionych wyrazów:

a) Okropnie nie lubię *rannego* wstawania.

.....

b) *Rannego* kierowcę przewieziono do szpitala.

.....

c) Dawniej *damy* jeździły powozami.

.....

d) *Damy* wam znać, kiedy pojawią się grzyby.

.....

8. O jaki wyraz chodzi?

a) podrzeć lub uprowadzić -

b) pojazd kosmiczny lub do gry w tenisa -

c) kłoda lub zabawa taneczna -

9. Z każdym wyrazem ułóż po dwa zdania tak, aby ukazać jego dwa różne znaczenia:

a) rola :

.....

b) serwis :

.....

c) blok :

.....

10. Dopisz antonimy do podanych wyrazów. Napisz, jaka to część mowy:

a) smutno - b) śmiało -

część mowy :

a) góra - b) dziś -

część mowy :

a) zapamiętany - b) błyszczy -

część mowy :

a) nakryć - b) szyc -

część mowy :

11. Wykaż wieloznaczność podanych przymiotników, dobierając do nich antonimy:

a) stary chleb -

b) stary człowiek -

c) stary sweter -

12. Popraw podane związki frazeologiczne:

a) Siedzieć z rozłożonymi rękami -

- b) Wyważać zamknięte drzwi -
 c) Śmiać się jak bóbr -
 d) Nie zostawić mokrej nitki -

13. Uzupełnij przysłowia. Podkreśl w nich antonimy:

- a) Zgoda buduje,
 b) Miłe złego początki, lecz

14. Wyjaśnij znaczenie podanych związków frazeologicznych :

- a) śmiać się do rozpuku :
 b) potępić w czambuł :
 c) łut szczęścia :
 d) czekać jak kania dżdżu :

15. Podaj współczesne odpowiedniki archaizmów :

- a) ongiś - b) tedy -
 c) alibo - d) jakoż -

16. Podaj nazwiska dwóch pisarzy, którzy stosowali archaizmy :

- a) b)

17. Wyjaśnij pojęcie : **archaizm** :

.....

18. Przetłumacz na język ogólnopolski dialektyzmy :

- a) kajsi - b) naskik -
 c) krotcze - d) zachorzała -

19. Przetłumacz archaizmy:

Więc, *iż mni mam*, że mam wiele
 Stąd mi *lacno* o wesele.

.....

20. * **dla chętnych** (*dotkowe 3 punkty*)

Przetłumacz wiersz napisany po kaszubsku. Możesz zrobić 2 błędy :

WIECZÓRNŌ PIESNIŌ

.....
 Naj Bôłtu fale do snu kolibią

.....
 Wieczórnŏ cészŏ zalégŏ wkrą

.....
 Na morszczich falach bôtë sa zybią

.....
 Jak przë lëtëchnym dotkniacym rak

.....
 Na niebo méwa ostatnŏ wzlôtŏ

.....
 Zachodzy sł u ríce w zŏpadny krŏj

.....
 Matce Swŏrzewsczi nŏcysz z ochotą

.....
 Dëszawësélŏsz w niebieszi rôj

.....
 O Matko najŏ, Swŏrzewskŏ Pani

.....
 Dŏjce Swim dzećóm spokŏjną noc

.....
 Bë wëpoczati ë dobrze wëspóné

.....
 Mogłë Was chwŏlëc ë w szczescym zëc.

.....
 liczba punktŏw

.....
 ocena

.....
 data sprawdzenia

